

RAPORT
Zespołu Oceniającego Państwowej Komisji Akredytacyjnej
z wizytacji przeprowadzonej w dniach 9 – 11 lipca 2010 r.
na Wydziale Zarządzania Uniwersytetu Gdańskiego
dotyczący oceny jakości kształcenia na kierunku „finanse i rachunkowość”
na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia

Informacje wstępne

1. Skład Zespołu oceniającego

Wizytację na Wydziale Zarządzania Uniwersytetu Gdańskiego przeprowadził Zespół Oceniający Państwowej Komisji Akredytacyjnej w składzie:

- prof. dr hab. Marek Lisiński – Przewodniczący Zespołu, członek PKA
- dr hab. Tadeusz Kufel – członek PKA,
- prof. dr hab. Jerzy Węclawski – ekspert PKA,
- mgr Hanna Chrobak-Marszał – ekspert PKA
- Michał Mętlewicz - przedstawiciel Parlamentu Studentów Rzeczypospolitej Polskiej.

2. Krótka informacja o procesie przygotowania do wizytacji i jej przebiegu

Wizytacja w Uniwersytecie Gdańskim na kierunku „finanse i rachunkowości” odbyła się po raz pierwszy. Kierunek nie był oceniony przez Państwową Komisję Akredytacyjną.

Wizytację członkowie Zespołu poprzedzili zapoznaniem się z Raportem Samooceny przekazanym przez Władze Uczelni, ustaleniem podziału kompetencji w trakcie wizytacji oraz sformułowaniem wstępnie dostrzeżonych problemów. W toku wizytacji Zespół spotkał się z Władzami Uczelni prowadzącej oceniany kierunek, analizował dokumenty zgromadzone wcześniej na potrzeby wizytacji przez Władze Uczelni, otrzymał od Władz Uczelni dodatkowo zamówione dokumenty, przeprowadził hospitację i spotkania ze studentami oraz spotkanie z pracownikami realizującymi zajęcia na ocenianym kierunku, a także przeanalizował wylosowane prace dyplomowe.

Raport został opracowany na podstawie przedstawionej przez Uczelnię dokumentacji dotyczącej organizacji Uczelni, spraw kadrowych oraz toku studiów, a także rozmów przeprowadzonych z Władzami Wydziału oraz jego pracownikami

Część I. Uczelnia i jednostka prowadząca oceniany kierunek studiów oraz ich organy.

1. Ocena misji i strategii uczelni, pozycji uczelni w środowisku oraz jej roli i miejsca na rynku edukacyjnym, ze szczególnym uwzględnieniem znaczenia jakości kształcenia i ocenianego kierunku studiów.

Uniwersytet Gdański jest publiczną uczelnią posiadającą osobowość prawną, działającą na podstawie ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164 poz. 1365, z późn. zm.) oraz Statutu uchwalonego Uchwałą Senatu nr 42/06 z dnia 8 czerwca

2006 r.

Uniwersytet posiada określoną wizję, misję oraz podstawowe cele, jako wyznaczniki strategii rozwoju. Wszystkie one podporządkowane są naczelnym wartościom Uniwersytetu. Zespół Wizytujący PKA docenia podjęte dotąd przedsięwzięcia Władz Uniwersytetu zmierzające do opracowania wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia.

Analiza zawartości informacyjnej podstawowych komponentów strategii rozwoju Uczelni pozwala na sformułowanie szeregu wniosków, które powinny być przedmiotem wnikliwej oceny władz Uczelni i powinny doprowadzić do pełnego wdrożenia tego ważnego instrumentu zapewniającego jakość kształcenia w szkole wyższej. Nieodzowne wydaje się, zatem, pełniejsze, niż dotąd, uspołnienie wyróżnionych składników systemu, ich uaktualnienie, szczególnie w zakresie podstawowych celów rozwoju Szkoły, oraz dopełnienie strategii sposobami realizacji przyjętych celów oraz określonymi, choć w ogólnym zarysie, środkami niezbędnymi do ich osiągnięcia. Nieodzowne jest również wskazanie horyzontu czasowego dla poszczególnych wyznaczników strategii.

Przyjęciu tych rozwiązań powinna towarzyszyć ogólnouczelniana dyskusja nad ich merytoryczną treścią, a jej podsumowaniem winna być, podjęta przez Senat, uchwała, wyznaczająca priorytety rozwoju Uniwersytetu. Jej podstawowe rozstrzygnięcia powinny być rozpowszechnione wśród społeczności akademickiej i stać się podstawą dla podejmowanych decyzji przez organy kolegialne i stanowiska kierownicze Uczelni.

Mając na uwadze powyższe, rozstrzygnięcia dotyczące zasadniczych wyznaczników strategii rozwoju Uniwersytetu, szczególnie w obszarze ich praktycznego zastosowania, uznać można za mało satysfakcjonujące.

2. Ocena zgodności kompetencji organów uczelni oraz jednostki prowadzącej oceniany kierunek studiów, zwanej dalej jednostką, określonych przepisami wewnętrznymi uczelni i podejmowanych działań z obowiązującymi powszechnie przepisami prawa

Zgodnie z postanowieniami Statutu Uczelni (§ 32 ust. 1 3 oraz § 35) organy kolegialne Uczelni, tj. Senat i Rady Wydziałów, a także organy jednoosobowe, tj. Rektor i Dziekani wypełniają obowiązki statutowe.

Senat wypełnił swoje obowiązki wynikające z art. 169 ust. 2 wyżej wymienionej ustawy i podjął w ustawowym terminie tj. w dniu 31 stycznia 2008 r. Uchwałę nr 3/08 w sprawie zasad i trybu przyjmowania kandydatów oraz zakresu egzaminów wstępnych na studia stacjonarne i niestacjonarne (*zaoczne, wieczorowe i eksternistyczne*) w Uniwersytecie Gdańskim w roku akademickim 2009/2010. Na rok akademicki 2010/2011 podjęto odpowiednio Uchwałę nr 2/09 w dniu 29 stycznia 2009 r. oraz Uchwałę nr 29/10 w dniu 25 marca 2010 r. na rok akademicki 2011/2012. W Uchwałach tych określono szczegółowe zasady przyjęć na studia, łącznie z zasadami przyjęć na studia obcokrajowców. Uchwały umieszczane są w informatorze dla kandydatów na studia wyższe oraz na stronach internetowych. *Zwraca się uwagę na fakt, iż w uchwałach tych stosuje się określenia niezgodne z ustawą Prawo o szkolnictwie wyższym, bowiem aktualnie nie ma już studiów zaocznych, wieczorowych i eksternistycznych.*

Senat wypełnił również swoje obowiązki określone w art. 130 ust. 2 wyżej wymienionej ustawy i podjął w dniu 28 września 2006 r. Uchwałę nr 49/06 w sprawie zasad

rozliczania pensum dydaktycznego, godzin ponadwymiarowych i zleconych w Uniwersytecie Gdańskim. Rodzaje zajęć dydaktycznych rozliczanych w ramach pensum zostały ustalone Uchwałą nr 54/03 w dniu 27 listopada 2003 r. *Wskazane byłoby uaktualnienie Uchwały nr 54/03, bowiem zawiera ona nieaktualną podstawę prawną (tj. ustawę z dnia 12 września 1990 r. o szkolnictwie wyższym, a nie jak powinno być ustawę z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym).*

Wymiar pensum dydaktycznego został określony w § 100 Statutu Uczelni i jest **zgodny** z art. 130 ust. 3 ustawy.

Senat wypełnił obowiązki wynikające z art. 62 ust. 1 pkt. 5 ustawy i zatwierdził w dniu 24 września 2009 r. roczne sprawozdanie Rektora z działalności Uczelni za rok 2008.

Senat wypełnił również swoje obowiązki wynikające z zapisu § 158 ust. 1 i 2 Statutu Uczelni, powołując Uchwałą nr 74/08 w dniu 30 października 2008 r. Komisję Dyscyplinarną do spraw studentów oraz Odwoławczą Komisję Dyscyplinarną dla studentów na kadencję 2008 - 2012.

Rada Wydziału Zarządzania wypełniła obowiązki wynikające z art. 68 ust. 2 ustawy oraz § 42 ust. 1 pkt. 10 Statutu Uczelni i zatwierdziła plany studiów i programy nauczania dla prowadzonych na tym wydziale kierunków studiów (w tym dla ocenianego kierunku „*finanse i rachunkowość*”).

Rektor Uczelni oraz Dziekani zostali powołani do pełnienia swoich funkcji zgodnie z zapisami statutowymi, spełnione zostały również warunki określone w art. 72 ust. 2 oraz 76 ust. 2 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym, zgodnie, z którymi organy jednoosobowe zatrudnione są Uczelni jako **podstawowym miejscu pracy**. Podczas analizy dokumentacji stwierdzono, iż sprawy, którymi zajmowali się Rektor i Dziekani odpowiadały ich statutowym kompetencjom.

Rektor wypełnił m. in. obowiązek wynikający z przepisów art. 35 ust 1. ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i przekazał w terminie, tj. w dniu 15 października 2009 r. Ministrowi Nauki i Szkolnictwa Wyższego **roczne sprawozdanie z działalności Uczelni**, wraz z informacją dotyczącą obsady kadrowej. Rektor powołał również – zgodnie z § 123 ust. 1 Statutu Uczelni - Uczelnianą Komisję Rekrutacyjną – Zarządzeniem nr 48/R/08 z dnia 27 listopada 2008 r. na czteroletnią kadencję 2008 - 2012.

Analiza dokumentacji wykazała, iż zakres wydawanych przez Rektora zarządzeń jest zgodny z jego ustawowymi oraz statutowymi kompetencjami.

Dokumentacja w Uczelni prowadzona jest prawidłowo.

Załącznik Nr 2 - Uwagi szczegółowe do wewnętrznych przepisów uczelni

3. Ocena struktury organizacyjnej jednostki w kontekście realizowanych przez nią zadań naukowych¹ i dydaktycznych

Wydział Zarządzania posiada w swojej strukturze organizacyjnej 10 katedr, jeden instytut oraz Centrum Informacji Statystycznej. Kierownikami katedr są pracownicy posiadający stopień naukowy doktora habilitowanego lub tytuł naukowy profesora. Cztery Katedry: Bankowości, Finansów, Finansów Przedsiębiorstw i Rachunkowości skupiają znaczącą liczbę pracowników prowadzących zajęcia na tym kierunku.

Reasumując można zauważyć, że struktura organizacyjna Wydziału Zarządzania Uniwersytetu Gdańskiego zapewnia właściwy tok kształcenia na ocenianym kierunku studiów. Funkcjonujące rozwiązanie strukturalne Wydziału wspiera proces kształcenia, stwarzając jednocześnie odpowiednie warunki dla zapewnienia wymaganego poziomu jego jakości. Sprzyja także rozwojowi kadrowemu oraz profilowi badawczemu związanemu z ocenianym kierunkiem.

4. Informacja o liczbie studentów oraz ocena spełnienia wymagań określonych dla uczelni publicznych w art. 163 ust. 2 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164, poz. 1365 z późn. zm.).

Tabela nr 1.

Forma kształcenia	Liczba studentów		Liczba uczestników studiów doktoranckich	
	uczelni	jednostki	Uczelni	Jednostki
Studia stacjonarne w tym obcokrajowcy	18049	2510 4	666	
Studia niestacjonarne w tym obcokrajowcy	10463	2115	525	151
Razem w tym obcokrajowcy	28512 4	4625 4	1191	151

Uczelnia spełnia wymagania określone dla uczelni publicznych w art. 163 ust. 2 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym – liczba studentów studiujących na studiach stacjonarnych (63,3%) nie jest mniejsza od liczby studentów studiujących na studiach niestacjonarnych.

Studenci Wydziału Zarządzania stanowią 16,2% ogółu studentów Uczelni. Na studiach stacjonarnych aktualnie studiuje 54,3% ogółu studentów wydziału, co jest aktualnie bardzo pozytywnym zjawiskiem.

5. Informacje o prowadzonych przez jednostkę kierunkach studiów i dotychczasowych wynikach ocen/akredytacji, a także posiadanych uprawnieniach do nadawania stopni naukowych i prowadzonych studiach doktoranckich

Obecnie na Wydziale Zarządzania realizowane jest kształcenie na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych na kierunkach „zarządzanie”, „finanse i rachunkowość” oraz „informatyka i ekonometria”.

¹ użyte określenia: zadania naukowe, badania naukowe, dorobek naukowy, stopnie i tytuły naukowe oznaczają odpowiednio zadania artystyczne, twórczość artystyczną, dorobek artystyczny oraz stopnie i tytuły w zakresie sztuki.

Państwowa Komisja Akredytacyjna **pozytywnie** oceniła jakość kształcenia na kierunku „zarządzanie” w roku 2004 oraz na kierunku „informatyka i ekonometria” w roku 2007.

Wydział posiada uprawnienia do nadawania stopnia naukowego doktora i doktora habilitowanego nauk ekonomicznych w zakresie ekonomii oraz nauk o zarządzaniu.

6. Liczba studentów ocenianego kierunku studiów

Tabela nr 2.

Poziom studiów	Rok Studiów	Liczba studentów studiów		Razem
		stacjonarnych	niestacjonarnych	
I stopnia	I	201	133	334
	II	159	106	265
	III	108	100	208
II stopnia	I	190	303	493
	II	122	391	513
Razem		780	1033	1813

Studenci ocenianego kierunku stanowią aż 39,2% ogólnej liczby studentów Wydziału Zarządzania, zaś 6,3% ogólnej liczby studentów Uczelni. Natomiast wskaźnik udziału studentów studiów stacjonarnych wynosi 43% ogólnej liczby studentów tego kierunku.

Uczelnia spełnia wymagania narzucone przepisami prawa oraz wewnętrznymi uregulowaniami formalnymi. Stanowią one odpowiednią podstawę dla przyjętych do realizacji celów kształcenia i stwarzają warunki dla zapewnienia ich realizacji na odpowiednim jakościowo poziomie.

Rozstrzygnięcia dotyczące zasadniczych wyznaczników strategii rozwoju Uniwersytetu, szczególnie w obszarze ich praktycznego zastosowania, uznać można za mało satysfakcjonujące.

Organy Uczelni działają zgodnie ze swoimi kompetencjami ustawowymi. Wydział Zarządzania ze względu na liczbę studentów należy do silnych wydziałów Uczelni, zaś oceniany kierunek należy do kierunków wiodących na tym Wydziale.

Część II. Koncepcja kształcenia i jej realizacja.

1. Cele kształcenia i deklarowane kompetencje absolwenta

- 1.1 Ocena zgodności określonej przez uczelnię sylwetki absolwenta z uregulowaniami zawartymi w standardzie oraz struktury kwalifikacji absolwenta z przyjętymi w ramach Procesu Bolońskiego tzw. deskryptorami kształcenia (czy cele kształcenia oraz kompetencje ogólne i specyficzne, które uzyskują absolwenci odnoszą się do wiedzy, umiejętności i postaw)

Na kierunku „*finanse i rachunkowość*” prowadzone są cztery specjalności: Bankowość i Doradztwo Finansowe, Finanse i Ubezpieczenia, Finanse Przedsiębiorstw i Controlling, Rachunkowość. Zarówno z punktu widzenia nazw, jak i treści programowych wszystkie specjalności mieszczą się w kanonie wiedzy ocenianego kierunku studiów.

Sylwetki absolwenta opiniowane są przez Radę Wydziału. Sylwetka absolwenta kierunku „*finanse i rachunkowość*” została opracowana odrębnie dla każdej specjalności. Obejmuje ona wiedzę ogólną i specjalnościową, umiejętności kształtowane w trakcie studiów oraz potencjalne miejsca pracy i stanowiska, jakie mogą zajmować absolwenci. W przyjętych sylwetkach absolwenta kierunku i specjalności brak jest wskazanych postaw, jakie nabywa absolwent w toku procesu kształcenia. Absolwenci niektórych specjalności mogą zdobywać w trakcie studiów dodatkowe uprawnienia i certyfikaty.

Przeprowadzona ocena sylwetek absolwenta kierunku i poszczególnych specjalności wskazuje, poza brakiem określenia postaw, jakie nabywa absolwent kierunku, że poszczególne sylwetki są zgodne ze standardami oraz wymaganiami przyjętymi w ramach procesu Bolońskiego.

1.2 Ocena zasad rekrutacji i sposobu selekcji kandydatów

Kryteria rekrutacji kandydatów stosowane na Wydziale Zarządzania były do roku akademickiego 2009/2010 zróżnicowane dla poszczególnych kierunków. W celu uproszczenia systemu rekrutacji i poszerzenia bazy rekrutacyjnej od roku akademickiego 2010/2011 wprowadzono jednolite dla wszystkich kandydatów kryteria przyjęć. Uchwała w sprawie zasad i trybu przyjmowania kandydatów na rok akademicki 2010/2011 została podjęta 29 stycznia 2009 r., a na rok akademicki 2011/2012 dnia 25 marca 2010 r. Kandydaci na studia pierwszego stopnia przyjmowani są w oparciu o konkurs świadectw dojrzałości. Pod uwagę brane są oceny z trzech przedmiotów spośród siedmiu: język polski, matematyka, język obcy, geografia, historia, WOS, informatyka. Przy rekrutacji na studia drugiego stopnia bierze się pod uwagę ocenę na dyplomie ukończonych studiów (do 60 pkt.) oraz zgodność ukończonej specjalności studiów I stopnia z wybraną specjalnością studiów II stopnia (40 punktów).

Przyjęta w Uchwale struktura punktów, przy której, w przypadku zgodności specjalności na stopniu I ze specjalnością na stopniu II, kandydat na studia II stopnia otrzymuje 40 pkt., nie jest zgodna z ideą procesu bolońskiego. Zakłada on, bowiem mobilność kandydatów na studia II stopnia, co oznacza, że nie musi występować zgodność, nie tylko specjalności, ale i kierunku studiów, pomiędzy absolwentami studiów I stopnia, a podejmowanym przez nich kształceniem na stopniu II.

Rekrutacja prowadzona jest przez komisje właściwe dla poszczególnych kierunków studiów. Od decyzji komisji rekrutacyjnej przysługuje odwołanie do Uczelnianej Komisji Rekrutacyjnej. Ostateczną decyzję o przyjęciu na studia podejmuje Rektor.

Proces rekrutacji i sposoby selekcji kandydatów na wszystkie formy kształcenia wymaga korekt. Dotyczy to preferowania, w procesie rekrutacji, tych kandydatów na studia II stopnia, których specjalności (jako absolwentów studiów I stopnia) są zgodne ze specjalnościami podejmowanym na stopniu II.

1.3 Ocena realizacji programu studiów, w tym analiza porównawcza planów studiów i programów kształcenia z obowiązującymi standardami oraz ocena spełnienia

wymagań określonych w standardach. Ocena sekwencji przedmiotów, oferty do wyboru i oferty kształcenia w językach obcych

Studia na kierunku „*finanse i rachunkowość*” prowadzone są jako studia pierwszego i drugiego stopnia, w formie studiów stacjonarnych i niestacjonarnych.

Studia pierwszego stopnia, zarówno stacjonarne, jak i niestacjonarne, trwają 3 lata (6 semestrów). Łączna liczba godzin zajęć dydaktycznych ujętych w planie studiów stacjonarnych wynosi w zależności od specjalności od 1820 do 1835 godzin, co oznacza, że jest odpowiednio o 20 i 35 godzin większa od minimalnej określonej w standardach kształcenia. Przedmioty przekazujące treści podstawowe realizowane są w wymiarze 375 godzin, tj. o 75 większym od określonego w standardach kształcenia, a przedmioty kierunkowe w wymiarze 360 godzin, tj. o 60 większym od określonego w standardach. Inne wymagania realizowane są zgodnie z określonymi w standardach kształcenia. Na naukę języka obcego przeznaczonych jest zgodnie ze standardami 120 godzin. W trakcie trzech pierwszych semestrów, wspólnych dla wszystkich studentów, realizowane są treści podstawowe i większość kierunkowych. Taka sekwencja zajęć, jak również następstwo poszczególnych przedmiotów są właściwe. Na trzecim semestrze studenci wybierają specjalność i od semestru czwartego realizowane są pozostałe przedmioty kierunkowe i przedmioty specjalnościowe. Od czwartego semestru rozpoczyna się także seminarium dyplomowe. Liczba godzin grup przedmiotów oraz poszczególnych przedmiotów jest nie mniejsza niż określona w standardach kształcenia.

Łączna liczba godzin zajęć na studiach niestacjonarnych pierwszego stopnia wynosi w zależności od specjalności od 1140 do 1156, co oznacza, że przekracza minimalny wymóg określony w standardach o 60 - 76 godzin. W planie studiów ujęte są te same przedmioty, co na studiach stacjonarnych, poza wychowaniem fizycznym i niektórymi przedmiotami do wyboru. Liczba godzin zajęć przeznaczonych na przedmioty przekazujące treści podstawowe, kierunkowe i stanowiące inne wymagania jest równa ich liczbie określonej w standardach kształcenia. W trakcie trzech pierwszych semestrów realizowane są przedmioty podstawowe i większość przedmiotów kierunkowych. Od czwartego semestru realizowane są przedmioty specjalnościowe i pozostałe przedmioty przekazujące treści kierunkowe.

Studia drugiego stopnia, zarówno stacjonarne, jak i niestacjonarne trwają dwa lata (4 semestry). Na studiach stacjonarnych łączny wymiar godzin zajęć wynosi w zależności od specjalności od 815 do 830 godzin, co oznacza, że jest o odpowiednio 15 i 30 większy od określonego w standardach kształcenia. Przedmioty przekazujące treści podstawowe mają łączny wymiar 120 godzin, tj. o 15 większy od określonego w standardach, a przedmioty przekazujące treści kierunkowe wymiar 135 godzin, tj. odpowiadający standardom. Treści podstawowe i kierunkowe określone w standardach kształcenia realizowane są w trakcie semestru pierwszego i drugiego. Wymiar godzin poszczególnych przedmiotów jest zgodny z określonym w standardach. Na dwóch specjalnościach prowadzone są w języku obcym zajęcia ćwiczeniowe w wymiarze 30 godzin. W kolejnych dwóch semestrach realizowane są zajęcia specjalizacyjne. Sekwencja realizacji poszczególnych przedmiotów jest właściwa. Studenci studiów drugiego stopnia wybierają przy tym specjalność w momencie rekrutacji. Seminarium magisterskie prowadzone jest przez trzy ostatnie semestry i trwa 90 godzin.

Łączny wymiar godzin na studiach niestacjonarnych drugiego stopnia wynosi 480 - 482 godziny, co oznacza, że odpowiada minimalnemu poziomowi określonymu przez

standardy kształcenia. W planie studiów ujęte są te same przedmioty, co na studiach stacjonarnych, poza wykładami do wyboru. Sekwencja realizacji zajęć jest prawidłowa.

Oferta zajęć do wyboru obejmuje przedmioty wchodzące w skład specjalności oraz wykłady do wyboru. W tym drugim zakresie na Wydziale Zarządzania oferowanych jest 49 wykładów do wyboru dla studentów wszystkich kierunków studiów. Studenci mogą również realizować wymogi odnoszące się do zaliczenia określonej liczby wykładów do wyboru uczestnicząc w zajęciach innych wydziałów Uniwersytetu. Oznacza to, że przedmiotem wyboru są, zarówno na studiach pierwszego stopnia, jak i na studiach drugiego stopnia wszystkie zajęcia poza zajęciami przeznaczonymi na realizację treści podstawowych, kierunkowych oraz ujętych w pkt. V standardów, których wymiar czasowy wynosi 920 godzin.

Na studiach stacjonarnych pierwszego stopnia zajęcia prowadzone w formie aktywnej (ćwiczenia, laboratoria, seminaria) stanowią 48-51 % ogólnej liczby zajęć. Na studiach niestacjonarnych wskaźniki te są nieznacznie niższe i zawierają się w granicach 45-49 %. Na studiach drugiego stopnia zajęcia w formach aktywnych dla trzech specjalności stanowią 41-42 %, a tylko dla jednej realizowane są w minimalnie niższym wymiarze (39 %). Także na studiach niestacjonarnych drugiego stopnia w formie ćwiczeń, laboratoriów i seminariów realizowanych jest 40 % ogólnego wymiaru godzin zajęć. Tym samym dla obydwu poziomów i trybów studiów spełniony jest określony w standardach kształcenia wymóg prowadzenia w formach aktywnych, co najmniej 40 % zajęć.

Na ocenianym kierunku nie jest prowadzone kształcenie na odległość w rozumieniu Rozporządzenia MNiSzW z dnia 25.09.2007 w sprawie warunków, jakie muszą być spełnione, aby zajęcia dydaktyczne na studiach mogły być prowadzone z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

Przeprowadzona analiza i ocena planów studiów realizowanych na kierunku „*finanse i rachunkowość*” wskazuje, że przyjęte rozwiązania programowe umożliwiają osiągnięcie sformułowanych w sylwetce absolwenta i deklarowanych przez Wydział celów kształcenia. Tak konstatacja jest zasadna także w sytuacji, w której w sylwetce absolwenta nie określa się, w sposób jednoznaczny, nabycia przez absolwenta kierunku określonych postaw. Analiza planów studiów wskazuje, że realizacja aktywnych form kształcenia (ćwiczeń, laboratoriów, projektów, praktyk oraz pracy dyplomowej, która jest w przewidziana w programie studiów) nie zapewnia, w przekonaniu Zespołu Oceniającego, w wystarczającym stopniu, nabycie przewidzianych w standardach efektów kształcenia, szczególnie w zakresie postaw. Identyfikowanym mankamentem jest tu niski poziom internacjonalizacji.

Program studiów I i II stopnia na kierunku „*finanse i rachunkowość*” spełnia wymogi standardów kształcenia określone w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 12 lipca 2007 r. w sprawie standardów kształcenia dla poszczególnych kierunków oraz poziomów kształcenia, a także trybu tworzenia i warunków, jakie musi spełniać uczelnia, by prowadzić studia międzykierunkowe oraz makrokierunki (Dz. U. Nr 164, poz. 1166, z późn. zm.).

Załącznik Nr 2 a – Ocena planów studiów

1.4 Analiza osiągnięć studentów – cena systemu ECTS

System ECTS został wprowadzony po raz pierwszy na ocenianym kierunku na studiach stacjonarnych decyzją Rady Wydziału z dnia 23 października 2003 r. w celu umożliwienia studentom korzystania z zaliczania przedmiotów realizowanych w ramach wymiany zagranicznej i międzyuczelnianej w kraju oraz możliwości zaliczania przedmiotów przez studentów korzystających z indywidualnego toku studiów. W następnych latach system ten został rozciągnięty na wszystkich studentów ocenianego kierunku. Studenci studiów pierwszego stopnia muszą w trakcie studiów uzyskać łącznie 180 punktów, a studenci studiów drugiego stopnia 120 punktów. Rozkład punktów na poszczególnych latach studiów jest równomierny i wynosi 60, a w trakcie semestrów od 27 do 32. Liczby punktów przypisanych do poszczególnych przedmiotów odpowiadają liczbie godzin związanych z danym przedmiotem i stopniowi trudności jego realizacji. Właściwie odzwierciedlają także znaczenie danego przedmiotu w ramach całego programu studiów. Braki punktów występują w odniesieniu do studiów stacjonarnych pierwszego stopnia: dla grupy treści kierunkowych przyjęto 38 punktów zamiast 40 oraz 8 dla seminarium dyplomowego zamiast 10.

System ECTS na ocenianym kierunku studiów jest zgodny ze standardami kształcenia oraz wymaganiami określonymi w Rozporządzeniu MNiSzW z dnia 3.10.2006 r. w sprawie warunków i trybu przenoszenia osiągnięć studenta.

2. Analiza i ocena wyników kształcenia

2.1 Ocena systemu weryfikacji etapowych osiągnięć studentów (prac egzaminacyjnych, projektowych, przejściowych)

Zasady zaliczania semestru i roku studiów określone są w Regulaminie studiów Uniwersytetu. Obowiązujące w tym zakresie regulacje są zgodne z powszechnie stosowanymi w szkolnictwie wyższym. Ograniczają one w szczególności liczbę egzaminów zdawanych w ciągu roku akademickiego do ośmiu a w ramach sesji egzaminacyjnej do 5. Przewidują jeden termin poprawkowy dla egzaminu. Określają procedurę przeprowadzania egzaminu komisyjnego. Regulują zasady powtarzania roku i wpisu warunkowego.

Na ocenianym kierunku zarówno na studiach stacjonarnych, jak i niestacjonarnych pierwszego stopnia, 20 - 23 przedmioty ujęte w planie studiów, w zależności od specjalności, kończą się egzaminem. Na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych drugiego stopnia studenci zdają egzaminy z 10 - 13 przedmiotów, w zależności od specjalności. Zaliczenia poszczególnych przedmiotów dokonywane są w różnej formie, najczęściej egzaminów pisemnych w formie testów wyboru, zadań, pytań otwartych. Analiza przykładowych prac zaliczeniowych i egzaminacyjnych z kilkunastu przedmiotów pozwala na stwierdzenie, że zakres i poziom stawianych wymagań oraz forma ich egzekwowania są dostosowane do charakteru poszczególnych przedmiotów.

Analiza ocen z egzaminów oraz ocen z zaliczeń końcowych kilkudziesięciu przedmiotów wskazuje na występowanie w odniesieniu do części z nich wyraźnych dysproporcji świadczących o niezadowalającej efektywności procesu dydaktycznego bądź niesprawnym funkcjonowaniu systemu oceny osiągnięć studentów. Przykładowo z przedmiotu Zarządzanie finansami przedsiębiorstw 49 % ocen to bardzo dobry, 47 % dobry i po 2 % oceny dobry plus i dostateczny, z przedmiotu Finanse samorządu terytorialnego 53 % ocen bardzo dobry, 36 % ocen dobry plus, 9 % dobry i 2 % dostateczny plus. Z drugiej strony

z przedmiotu Bankowość II 59 % ocen dostateczny, 18 % dostateczny plus, 14 % bardzo dobry i 9 % niedostateczny.

Przedstawiona analiza zestawień ocen wskazuje na występowanie, w odniesieniu do części z nich, wyraźnych dysproporcji mających różne, wskazane wyżej, źródła. Zjawisko to powinno być przedmiotem dyskusji na forum władz Wydziału i w konsekwencji powinno doprowadzić do wskazać przyczyn identyfikowanej tu sytuacji.

2.2 Analiza skali i ocena przyczyn odsiewu

Stosunkowo największy odsiew występuje na pierwszym roku studiów. W roku akademickim 2008/2009 na studiach stacjonarnych pierwszego stopnia po pierwszym roku skreślonych zostało 45 studentów z ogólnej liczby 211 przyjętych (21 %). Na studiach niestacjonarnych pierwszego stopnia ze 171 przyjętych skreślono po roku 65 (38 %). Na kolejnych latach odsiew był zdecydowanie niższy i wynosił od kilku do kilkunastu osób. Również na studiach drugiego stopnia relatywnie najwięcej osób odpadało po pierwszym roku (9-17 %).

Jako przyczyny odsiewu na studiach pierwszego stopnia władze Wydziału podają relatywnie słabe przygotowanie absolwentów szkół średnich, stawianie wysokich wymagań przez wykładowców, kumulację trudnych przedmiotów na pierwszym toku studiów. Natomiast na studiach drugiego stopnia głównymi przyczynami odsiewu są trudności w połączeniu studiów z pracą zawodową oraz wysokie wymagania stawiane przez wykładowców.

2.3 Ocena zasad dyplomowania, w tym wewnętrznych uregulowań prawnych dotyczących zasad ustalania i wyboru tematów prac, wyboru opiekunów i recenzentów, przeprowadzania egzaminów dyplomowych oraz działań zapobiegających patologiom

Zasady dyplomowania określone zostały w Regulaminie studiów oraz w wydanych przez dziekana Wydziału Wymaganiach stawianych pracom magisterskim i licencjackim.

Seminaria dyplomowe prowadzone są przez nauczycieli akademickich posiadających tytuł naukowy, stopień doktora habilitowanego oraz upoważnionych przez Radę Wydziału doktorów. Seminarium dyplomowe jest powiązane ze specjalnością. Kierownicy jednostek organizacyjnych zgłaszają do właściwego prodziekana listy proponowanych seminariów, wraz z ich tematyką. Informacje te, po zaakceptowaniu przez prodziekana, są dostępne dla studentów na stronie internetowej Wydziału. Zapisy na seminaria organizowane są przez jednostki organizacyjne opiekujące się daną specjalnością.

Ustalenie tematu pracy następuje w trakcie pierwszego semestru prowadzenia seminarium. Na stronie internetowej Wydziału ogłoszone są standardy prac dyplomowych.

Prace dyplomowe podlegają recenzji przez promotora oraz pracownika wyznaczanego przez właściwego prodziekana. Obowiązuje zasada recenzowania prac promowanych przez doktorów przez pracownika z tytułem naukowym bądź stopniem doktora habilitowanego. Ocena pracy sporządzana jest na standardowym formularzu w oparciu o przyjętą skalę punktową. Oprócz ocen punktowych istnieje możliwość sformułowania oceny opisowej.

Egzamin dyplomowy odbywa się przed komisją złożoną z przewodniczącego, którym jest samodzielny pracownik naukowy, promotora i recenzenta. Pytania na egzaminie formułuje promotor. Jedno pytanie ma charakter ogólny, a dwa dotyczą tematyki związanej z pracą dyplomową. Końcowa ocena na dyplomie obliczana jest jak średnia ważona średniej ocen ze studiów (0,5), średniej ocen z pracy (0,25) oraz oceny z egzaminu dyplomowego (0,25).

Wymogi formalne dotyczące procesu dyplomowania są właściwe. Analiza i ocena prac dyplomowych (analizie poddano 99 tematów prac licencjackich i 84 tematów prac magisterskich) upoważnia do stwierdzenia, że zdecydowana większość prac zgodna z kanonem kierunku „finanse i rachunkowość”. Tylko około 5 % odpowiada kierunkowi „zarządzanie”. Ogólny poziom prac dyplomowych jest przeciętny. W szeregu pracach zidentyfikowano brak sformułowania celu pracy, lub błędne jego określenie. Autorzy pomijają opisu instrumentów badawczych zastosowanych w celu rozwiązania podjętego problemu praktycznego. W strukturze prac dominują części opisowe sporządzone na podstawie literatury przedmiotu, a części empiryczne są z reguły dość wąskie, niejednokrotnie bardzo lakoniczne, bez próby zestawienia słabych i mocnych stron badanego problemu oraz choć ogólnie przedstawionej jego oceny. Występuje zjawisko zawyżania ocen z prac dyplomowych. Ocena przebiegu egzaminu dyplomowego wskazuje, że w części obron nie są respektowane zasady wymagane Regulaminem Studiów. Dotyczy to tych przypadków, w których na egzaminie dyplomowym student nie otrzymuje trzech, a dwa pytania. Pytania te związane są z problematyką podejmowaną w pracy dyplomowej.

Załącznik Nr 3 – Ocena poszczególnych losowo wybranych prac dyplomowych.

2.4 Ocena zdefiniowanych przez uczelnię efektów kształcenia, w tym ich zgodności ze standardami kształcenia i realizowanym programem

Sformułowane efekty kształcenia w opisie sylwetki absolwenta kierunku „finanse i rachunkowość” zwracały uwagę na wiedzę ogólną i specjalistyczną, którą absolwent uzyskuje, jeżeli zrealizuje cały program przewidziany standardami kształcenia oraz umiejętności i kwalifikacje, nabywane w trakcie studiów. Wskazywały również stanowiska pracy, na których może być zatrudniony. Identyfikuje się jednak brak określonych postaw, które w toku procesu kształcenia na tym kierunku studiów powinien nabyć absolwent. Realizacja aktywnych form kształcenia (ćwiczeń, laboratoriów), a także projektów, praktyk oraz pracy dyplomowej, która jest w przewidziana w programie studiów, nie zapewniają, w wystarczającym stopniu, nabycie przewidzianych w standardach efektów kształcenia. Zauważa się zbyt małą ilość zajęć praktycznych, zwłaszcza dotyczących problematyki rachunkowości.

Absolwenci niektórych specjalności mogą zdobywać w trakcie studiów dodatkowe uprawnienia i certyfikaty. Ocena planów i programów studiów oraz sposób ich realizacji, w kontekście zdefiniowanych przez Uczelnię efektów kształcenia, pozwalają zauważyć, że nie wszystkie sposób deklarowanych w sylwetce absolwenta umiejętności i postaw są zgodne ze standardami kształcenia.

Zdefiniowane przez Wydział efekty kształcenia wymagają pewnych korekt, by odpowiadać standardom kształcenia przyjętym dla kierunku „finanse i rachunkowość”.

3. Ocena organizacji i realizacji procesu dydaktycznego

3.1 Ocena stosowanych metod dydaktycznych i trafności ich doboru ze zwróceniem uwagi na metody i techniki kształcenia na odległość oraz technologie informatyczne, zakres i treść pracy własnej studenta, innowacyjność zajęć dydaktycznych, a także potrzeby osób niepełnosprawnych

Na ocenianym kierunku studiów stosowane są różne metody dydaktyczne, dostosowane do charakteru poszczególnych przedmiotów oraz założeń wynikających z sylwetki absolwenta. W odniesieniu do takich przedmiotów jak: Matematyka, Prawo, częściowo Mikroekonomia, Makroekonomia, a także przedmiotów przekazujących treści humanistyczne podstawową metodą jest wykład podawczy wspomagany prezentacją z wykorzystaniem techniki multimedialnej. Zajęcia te wzbogacane są ewentualnie ćwiczeniami wprowadzającymi elementy aktywizujące. Przedmioty ilościowe i informatyczne (Statystyka, Ekonometria, Matematyka finansowa i inne) realizowane są częściowo w laboratoriach komputerowych z wykorzystaniem w ramach części ćwiczeniowej technik informatycznych do wykonywania i interpretacji wyników prostych badań ilościowych. W odniesieniu do przedmiotów kierunkowych i specjalizacyjnych wzrasta udział aktywizujących metod prowadzenia zajęć. Wykład z werbalnego przekształca się bardziej w konwersatorium, wykorzystywane są studia przypadku, studenci przygotowują projekty i eseje. Realizacji zajęć z wykorzystaniem techniki multimedialnej i Internetu sprzyja odpowiednie wyposażenie techniczne sal dydaktycznych. Metody dydaktyczne stosowane na ocenianym kierunku są odpowiednio dostosowane do charakteru przedmiotów i współczesnych możliwości aktywnego prowadzenia zajęć. Tym samym umożliwiają one kształtowanie deklarowanych w sylwetce absolwenta umiejętności.

Przejawem innowacyjności w prowadzeniu zajęć jest udostępnianie studentom materiałów do zajęć na platformie Moodle bądź na stronach nauczycieli akademickich realizujących poszczególne przedmioty.

Studenci mają możliwość udziału w zajęciach prowadzonych w języku angielskim. Odnosi się to do części wykładów do wyboru oraz zajęć dla studentów zagranicznych studiujących na Uniwersytecie, które dostępne są także dla studentów ocenianego kierunku. Obecnie oferta w tym zakresie obejmuje 18 przedmiotów.

Na kierunku „finanse i rachunkowość” nie ma obecnie specjalnej oferty dydaktycznej dla osób niepełnosprawnych. Możliwość wprowadzenia ułatwień w dostępie osób niepełnosprawnych do studiów zwiększy się po planowanym na wrzesień 2010 r. oddaniu do użytkowania nowego skrzydła budynku Wydziału Zarządzania.

3.2. Ocena dostępności i jakości sylabusów

Sylabusy przedmiotów opracowane zostały według jednolitego układu obejmującego:

- nazwę jednostki prowadzącej kierunek
- nazwę kierunku i specjalności
- nazwę przedmiotu
- określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymaganiami wstępnymi

- liczbę godzin zajęć, w tym wykładów i ewentualnie ćwiczeń
- liczbę punktów ECTS
- założenia i cele przedmiotu
- metody dydaktyczne
- formę i warunki zaliczenia przedmiotu
- treści programowe
- wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej
- nazwisko osoby prowadzącej.

Sylabusy udostępniane są studentom na platformie internetowej.

Ocena sylabusów wypada pozytywnie. Jest zgodna z wymogami zawartymi w Uchwale Nr 501/2008 Prezydium Państwowej Komisji Akredytacyjnej z dnia 3 lipca 2008 r. w sprawie kryteriów oceny planów studiów i programów nauczania.

3.3 Ocena sposobu realizacji i systemu kontroli praktyk

Na Wydziale Zarządzania nie były w latach poprzednich realizowane praktyki zawodowe. Wprowadzono je do planu studiów dopiero od roku akademickiego 2009/2010. W celu możliwego do zrealizowania uzupełnienia zaległości w tym zakresie obowiązkiem odbycia praktyk objęto drugi i trzeci rok studiów pierwszego stopnia. Na dzień wizytacji dokumenty poświadczające odbycie praktyki złożyło ok. 350 studentów studiów stacjonarnych i ok. 60 studentów studiów niestacjonarnych. Brak informacji ilu z nich studiuje kierunek „*finanse i rachunkowość*”.

Zasady organizacji i sposób kontroli praktyk zostały określone w Regulaminie praktyk studenckich. Studenci ocenianego kierunku zobowiązani są do odbycia 4 tygodniowej praktyki. Program praktyk studenckich udostępniony na stronie internetowej Wydziału określa główne cele praktyk, do których zaliczono: zapoznanie się przez studentów z przedmiotem i zasadami działalności przedsiębiorstwa, zapoznanie się z dokumentacją i elementami systemu działów księgowo-finansowych przedsiębiorstwa, zapoznanie się z praktycznymi aspektami sporządzania sprawozdań finansowych, zasadami przeprowadzania analiz ekonomicznych, sporządzania raportów finansowych, wykorzystania sprawozdawczości finansowej. Ważnym celem praktyki jest wykształcenie praktycznych umiejętności z zakresu rachunkowości, księgowości oraz sprawozdawczości finansowej.

Praktyki, zgodnie z wprowadzonymi w regulaminie zasadami, powinny odbywać się w jednostkach i organizacjach pozwalających na zrealizowanie celów stawianych przed praktykami. Termin ich realizacji nie może kolidować z innymi zajęciami ujętymi w planie studiów. Studenci zobowiązani są do złożenia u Kierownika praktyk studenckich, zajmującego się organizacją i kontrolą praktyk określonych dokumentów, w tym programu praktyki, porozumienia o przyjęciu na praktykę, sprawozdania z jej realizacji. W sprawozdaniu przedstawiany jest opis zrealizowanych zadań i obowiązków, a także wpisywane jest potwierdzenie odbycia praktyki. Po weryfikacji tych dokumentów kierownik praktyk przekazuje je prodziekanowi ds. studenckich w celu zaliczenia praktyki.

Praktyka może być także zaliczona w oparciu o udokumentowane doświadczenie zawodowe związane z wykonywaną pracą bądź prowadzoną działalnością gospodarczą. Muszą one być zgodne z programem praktyki dla danego kierunku studiów.

Organizacja i realizacja praktyk zawodowych na ocenianym kierunku studiów są prawidłowe. Właściwie sformułowano cele praktyk zawodowych, dostosowując je do procesu kształcenia, wprowadzono odpowiednie formy praktyki oraz zorganizowano system kontroli i zaliczania praktyk. Taki stan określono nie tylko na podstawie analizy dokumentacji formalnej, ale także przeprowadzonych rozmów z Kierownikiem praktyk studenckich.

3.4 Ocena organizacji studiów (rozkład czasowy i obsada zajęć, sesje egzaminacyjne)

Regulamin studiów przewiduje dwie możliwości indywidualizacji kształcenia. Dla najzdolniejszych studentów przeznaczony jest indywidualny tok studiów. Studenci ci mogą studiować według indywidualnie opracowanego, rozszerzonego planu studiów i mają wyznaczonego opiekuna naukowego. Są włączani do procesu prowadzenia badań naukowych. Obecnie na ocenianym kierunku nie ma osób studiujących według indywidualnego toku studiów.

Indywidualna organizacja studiów jest natomiast przeznaczona dla osób studiujących na dwóch kierunkach bądź pracujących zawodowo. Studenci dość często korzystają z tej możliwości modyfikacji harmonogramu studiów.

Zajęcia na studiach stacjonarnych organizowane są od poniedziałku do piątku z różnym rozkładem czasowym w trakcie dnia. Na studiach niestacjonarnych zajęcia odbywają się w ramach zjazdów sobotnio-niedzielnych. Zajęcia trwają od godziny 8.00 do godziny 20.15, z różnym rozkładem czasowym w trakcie dnia. Zjazdy organizowane są, co dwa tygodnie, naprzemiennie dla pierwszego i drugiego stopnia studiów. Na studiach pierwszego stopnia niekiedy istnieje potrzeba organizowania zjazdów cotygodniowych. Zjazdy odbywają się od połowy września do połowy lipca.

Liczebność grup studenckich jest w Uniwersytecie regulowana Zarządzeniem Rektora, który określił dolne i górne przedziały. Dziekan ma prawo do ustalania w uzasadnionych przypadkach innych liczebności grup. Dla ćwiczeń liczebność grupy studenckiej wynosi od 25 do 30 osób. Taka sama liczebność jest przewidziana dla wykładów specjalizacyjnych. Wykłady kierunkowe odbywają się dla całych roczników studiów, dzielonych niekiedy na mniejsze grupy ze względu na pojemność sal. Seminaria dyplomowe liczą 8-12 studentów. Tak określone liczebności grup studenckich są prawidłowe z punktu widzenia efektywności prowadzenia procesu dydaktycznego.

Studenci mają zapewniony dostęp do konsultacji prowadzonych przez pracowników. Ich wymiar wynosi 1 godzinę dla profesora i doktora habilitowanego oraz 1,5 godziny dla pozostałych nauczycieli akademickich. Zakres konsultacji dla studentów niestacjonarnych związany jest z obciążeniami dydaktycznymi pracowników na tych studiach. Informacje o godzinach i miejscu konsultacji dostępne są na stronie internetowej Wydziału.

Na ocenianym kierunku studiów na studiach niestacjonarnych pierwszego stopnia bez bezpośredniego udziału nauczyciela prowadzone są w wymiarze 60 godzin (na 120) zajęcia z języka obcego.

Na podstawie przedstawionych powyżej informacji można stwierdzić, że organizacja zajęć jest prawidłowa i umożliwia efektywne prowadzenie procesu kształcenia.

Załącznik Nr 4 - Informacje dotyczące hospitowanych zajęć dydaktycznych

Wizytacje zajęć wykazały poprawny poziom merytoryczny i metodyczny prowadzonych zajęć dydaktycznych.

Analiza i ocena kryteriów w obszarze dydaktyka, pozwala na wskazanie następujących silnych stron Wydziału i prowadzonego na nim kształcenia na kierunku „finanse i rachunkowość”:

- dobrze sformułowanych i uszczegółowionych sylwetek absolwenta kierunku i realizowanych na nim specjalności,
- realizowania, w toku przyjętej koncepcji kształcenia, rozwiązania programowego umożliwiającego osiągnięcie większości sformułowanych w sylwetce absolwenta i deklarowanych przez Wydział celów kształcenia. Pewnych korekt wymagają deklarowane umiejętności i postawy,
- przyjęcia planów i programów kształcenia, które są zgodne ze standardami przyjętymi dla kierunku „finanse i rachunkowość”.

Słabymi stronami w tym obszarze oceny są:

- przeciętny poziom prac dyplomowych,
- niski poziom internacjonalizacji procesu kształcenia,
- studiowanie osób niepełnosprawnych jest utrudnione.

Część III. Wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia.

1. Opis i ocena wewnętrznych procedur zapewnienia jakości kształcenia

Wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia został wprowadzony uchwałą nr 76/09 Senatu Uniwersytetu Gdańskiego z dnia 26.11.2009 r. Zarządzenie wykonawcze wdrażające ten system zostało wydane przez Rektora 31 maja 2010 r. System ten wprowadza następujące instrumenty:

1) analizę przebiegu procesu kształcenia dokonywaną poprzez:

- a) okresowe przeglądy i analizę programów nauczania
- b) hospitacje zajęć dydaktycznych
- c) analizę sposobów i zasad oceniania studentów
- d) monitorowanie zasobów służących kształceniu oraz środków wsparcia dla studentów
- e) ankietowe badanie jakości kształcenia
- f) badania opinii pracowników Uniwersytetu
- g) badania opinii pracodawców na temat kwalifikacji absolwentów i oczekiwań rynku
- h) monitorowanie oczekiwań społeczności lokalnej oraz samorządów terytorialnych w celu wspólnej realizacji założeń strategicznych związanych z rozwojem regionu.

2) Fundusz Innowacji Dydaktycznych wspierający nowoczesne rozwiązania dydaktyczne.

3) Podnoszenie jakości kształcenia poprzez stworzenie oferty programowej skierowanej na podnoszenie kompetencji dydaktycznych nauczycieli akademickich.

Regulacje ogólnouczelniane obligują, przede wszystkim, dziekanów wydziałów do stworzenia Wydziałowych Systemów Zapewnienia Jakości Kształcenia. Na Wydziale Zarządzania podjęto przygotowania do uruchomienia systemu wydziałowego od nowego roku akademickiego. Należy przy tym wskazać, że na Wydziale Zarządzania od szeregu lat stosowane były i są elementy zarządzania jakością kształcenia.

Do elementów systemu zapewnienia jakości, który funkcjonuje na Wydziale zarządzania należy zaliczyć:

1) Przeprowadzanie badań jakości kształcenia w oparciu o ankietę wypełnianą przez studentów. Wyniki badań przekazywane są kierownikom jednostek organizacyjnych i omawiane na posiedzeniu Rady Wydziału. Kierownicy jednostek przekazują informacje o wynikach oceny poszczególnym pracownikom. Studenci nie uczestniczą w procesie ankietyzacji. Nie opracowują ani konsultują pytań, nie przeprowadzają badania, i nie uczestniczą w pracach nad raportem końcowym. Proces ankietyzacji przeprowadzany jest przez pracowników administracyjnych w obecności ocenianych nauczycieli akademickich. Wyniki ankietyzacji są brane pod uwagę przy okresowych ocenach pracowników.

2) Hospitacje zajęć przeprowadzane przez kierowników jednostek i upoważnionych przez nich samodzielnych pracowników naukowych. Zasady przeprowadzenia hospitacji, w tym kryteria oceny zostały określone przez Radę Wydziału.

3) Okresowe oceny pracowników obejmujące dorobek naukowy, rozwój naukowy, działalność dydaktyczną i organizacyjną przeprowadzane przez komisję działającą pod kierunkiem Dziekana.

4) Przeprowadzanie badania samodzielności losowo wybranych prac dyplomowych w systemie antyplagiatowym.

5) System komunikowania się ze studentami obejmujący informacje o planach studiów, programach kształcenia, wyborze specjalności, seminariów dyplomowych, materiałów dydaktycznych do wybranych przedmiotów przekazywane przez Internet, umieszczanie na dedykowanych stronach internetowych bieżących informacji dziekańskich związanych z tokiem studiów, bezpośrednie przekazywanie informacji e-mailowych do studentów, tradycyjne formy przekazu w oparciu o tablice ogłoszeń, informatory itp.

Analiza i ocena wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia, pozwala zauważyć, że od strony proceduralnej, funkcjonalnej i instrumentalnej jest to dobrze zbudowana koncepcja. Wymaga jednak dalszego doskonalenia szczególnie z punktu widzenia strukturalnego, a także uspoijnienia wszystkich składających się nań aspektów. Za podstawowe zadanie uznaje się jednak pełne wdrożenie wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia na Wydziale Zarządzania i uczynienie z niego sprawnego instrumentu zapewniającego wysoką jakość kształcenia.

2. *Opinie prezentowane na spotkaniach*

Wszyscy studenci obecni na spotkaniu mieli możliwość uczestniczenia w procesie ankietyzacji. Zgodnie jednak stwierdzili, że uczelnie w żaden sposób nie poinformowała ich o wynikach ankiet. Nie otrzymali również żadnej informacji zwrotnej. Nie wzbudziło to ich zaufania do procesu ankietyzacji. Nie zauważyli również żadnych efektów po przeprowadzeniu ankiety. Zgodnie stwierdzili, iż chcieliby otrzymać opracowanie wyników ankiet, które wypełniali. Studenci stwierdzili, że uważają, iż ankiety powinny mieć większy wpływ na obsadę zajęć przez nauczycieli akademickich. Powiedzieli również, że wielu z nauczycieli akademickich, którzy zostali ocenieni jednoznacznie źle w ankiecie w zeszłym roku wciąż prowadzi zajęcia.

3. Informacja na temat działalności Biura Karier i monitorowania losów absolwentów

Studenci i absolwenci ocenianego kierunku mogą korzystać ze wsparcia Biura Karier działającego w strukturze Uniwersytetu Gdańskiego. Kierownikiem Biura jest osoba posiadająca licencję doradcy zawodowego. Poza tym zatrudnionych jest trzech pracowników, w tym pełnomocnik Rektora ds. kontaktów z pracodawcami. Biuro Karier zajmuje się gromadzeniem informacji o pracodawcach, kursach zawodowych, stypendiach, studiach zagranicznych itd. Udostępnia studentom i absolwentom oferty staży, praktyk i pracy. Stwarza studentom i absolwentom możliwość bezpośrednich kontaktów z pracodawcami, w szczególności przez organizowanie targów pracy i spotkań. Prowadzi także indywidualne i grupowe doradztwo zawodowe dla studentów i absolwentów wspomagające ich w wejściu na rynek pracy. Biuro Karier współpracuje z szeregiem instytucji i organizacji wspierających i realizujących programy aktywizacji zawodowej. Do jego zadań należy także promowanie studentów i absolwentów Uniwersytetu oraz monitorowanie karier absolwentów na rynku pracy.

Zakres i formy wsparcia studentów i absolwentów przez uczelniane Biuro Karier są właściwe.

Konieczne jest dalsze doskonalenie wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia, w szczególności w odniesieniu do poprawy jakości oraz zatwierdzania zakresu tematyki prac dyplomowych.
Badania ankietowe dotyczące jakości nauczania prowadzone wśród studentów powinny być realizowane przy współudziale studentów, a wyniki badania powinny przekładać się na doskonalenia jakości kształcenia.
Biuro Karier jest jednostką ogólnouczelnianą i wypełnia swoje zadania statutowe.

Część IV. Nauczyciele akademicki

1. Ocena rozwoju kadry i prowadzonej w jednostce polityki kadrowej

Tabela nr 3. Liczba nauczycieli akademickich jednostki:

Tytuł lub stopień naukowy albo	Razem	Liczba nauczycieli akademickich, dla których uczelnia stanowi		
		Podstawowe miejsce pracy*		Dodatkowe miejsce pracy*
		Mianowanie	Umowa	Umowa o pracę

tytuł zawodowy			o pracę	W pełnym wymiarze czasu pracy	W niepełnym wymiarze czasu pracy
Profesor	15 (5)	12(5)	3		
Doktor habilitowany	25 (4)	20(4)	4	1	
Doktor	91 (27)	74(20)	16(7)	1	
Pozostali	28	1	27		
Razem	159 (36)	107(29)	50(7)	2	

Nauczyciele akademicki zatrudnieni na Wydziale Zarządzania w większości zatrudnieni są na podstawie mianowania, wskaźnik ten wynosi, bowiem 67,3% ogólnej liczby nauczycieli akademickich zatrudnionych na tym Wydziale. Na umowę o pracę w Uczelni jako podstawowym miejscu pracy zatrudnionych jest 31,4%, zaś w uczelni jako dodatkowym miejscu pracy – 1,3%. Udział nauczycieli akademickich z tytułem naukowym profesora i stopniem naukowym doktora habilitowanego do ogólnej liczby nauczycieli zatrudnionych na Wydziale wynosi 25,2% ogółu nauczycieli akademickich zatrudnionych na Wydziale.

Liczba stopni i tytułów naukowych uzyskanych przez pracowników jednostki w ostatnich pięciu latach, z wyodrębnieniem stopni i tytułów naukowych uzyskanych przez pracowników prowadzących zajęcia dydaktyczne na ocenianym kierunku.

Tabela nr 4.

Rok	Doktoraty	Habilitacje	Tytuły profesora
2005	7 (4)	1	2
2006	7 (1)	4 (2)	1 (1)
2007	3 (1)		1
2008	4 (3)	1	
2009	4 (1)	2 (1)	
Razem	25 (10)	8 (3)	4 (1)

Na Wydziale obserwuje się rozwój kadry naukowej, bowiem 10 osób prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku uzyskało w okresie ostatnich 5-ciu lat stopień naukowy doktora, 3 osoby stopień naukowy doktora habilitowanego i 1 osoba tytuł naukowy profesora. Świadczy to o skutecznej polityce zmierzającej do rozwoju własnej kadry naukowej.

2. Ocena wymagań dotyczących minimum kadrowego ocenianego kierunku:

- formalno-prawnych

Aktualne oświadczenia o wyrażeniu zgody na wliczenie do minimum kadrowego na studiach pierwszego i drugiego stopnia na kierunku „*finanse i rachunkowość*” w Uniwersytecie Gdańskim, zostały podpisane na początku roku akademickiego. Znajdują się one w aktach osobowych tych osób.

Wszystkie wskazane do minimum kadrowego osoby spełniają warunek określony w art. 9 pkt. 4 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym, tzn. stanowią minimum kadrowe nie więcej niż dwukrotnie, zgodnie z informacjami zawartymi w oświadczeniach nauczycieli akademickich.

Warunek określony w § 8 ust. 1 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa

Wyższego z dnia 27 lipca 2006 r. w sprawie warunków, jakie muszą spełniać jednostki organizacyjne uczelni, aby prowadzić studia na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. Nr 144 poz. 1048), spełnią wszystkie wyżej wymienione osoby, tj. są zatrudnione w Uczelni na podstawie mianowania lub umowy o pracę, nie krócej niż od początku roku akademickiego.

Wszystkie wyżej wymienione osoby spełnią również warunek określony w § 8 ust. 3 ww. rozporządzenia, tj. przeprowadzą osobiście na kierunku „*finanse i rachunkowość*”, co najmniej 60 godzin zajęć dydaktycznych (pracownicy samodzielni) oraz co najmniej 90 godzin (doktorzy).

- *merytorycznych,*

Wykaz nauczycieli akademickich zgłoszonych do minimum kadrowego dla kierunku „*finanse i rachunkowość*” obejmuje 39 osób w tym:

- 5 profesorów nauk ekonomicznych,
- 4 doktorów habilitowanych nauk ekonomicznych,
- 30 doktorów nauk ekonomicznych.

Załącznik Nr 5 – Wykaz nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe.

Zespół Oceniający biorąc pod uwagę: dorobek naukowy, obciążenia dydaktyczne oraz złożone przez pracowników oświadczenia do minimum kadrowego studiów pierwszego i drugiego stopnia zalicza 34 osoby, z czego:

- 9 profesorów i doktorów habilitowanych, w tym 7 posiadających dorobek naukowy w zakresie kierunku „*finanse i rachunkowość*” (wobec wymaganych pięciu) i 2 posiadających dorobek naukowy z dziedziny związanej z kierunkiem „*finanse i rachunkowość*” (wobec wymaganego jednego),
- 25 doktorów, w tym 25 posiadających dorobek naukowy z zakresu kierunku „*finanse i rachunkowość*” (wobec wymaganych czterech).

Zespół Oceniający nie zaliczył do minimum kadrowego 5 osób ze stopniem naukowym doktora, gdyż 1 osoba nie posiada wymaganego oświadczenia o zaliczeniu do minimum kadrowego kierunku na rok akademicki 2009/2010, a 4 osoby nie posiadają udokumentowanego publikacjami dorobku naukowego.

Przedstawiony do minimum kadrowego zespół nauczycieli akademickich swoimi specjalnościami naukowymi pokrywa szerokie spektrum obszarów wiedzy kierunku „*finanse i rachunkowość*”.

Zespół Oceniający stwierdza, że Wydział Zarządzania Uniwersytetu Gdańskiego spełnia wymagania minimum kadrowego dla prowadzenia studiów pierwszego i drugiego stopnia na kierunku „*finanse i rachunkowość*” określone w Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 lipca 2006 roku.

3. Ocena spełnienia wymagań dotyczących relacji pomiędzy liczbą nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe a liczbą studentów

Warunek dotyczący stosunku liczby nauczycieli akademickich, stanowiących minimum kadrowe dla kierunku „*finanse i rachunkowość*”, do liczby studentów na tym kierunku **jest spełniony** (nie może być mniejszy niż 1:180 - § 11 pkt 9 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 lipca 2006 r. w sprawie warunków, jakie muszą spełniać jednostki organizacyjne uczelni, aby prowadzić studia na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. Nr 144, poz. 1048) i **wynosi 1:54 (34:1813)**).

4. Ocena obsady zajęć dydaktycznych, w tym zgodności tematyki prowadzonych zajęć z posiadanym dorobkiem naukowym, a także dostępności nauczycieli akademickich, udziału wykładowców z zagranicy oraz praktyki gospodarczej i społecznej

Obsada zajęć na ogół respektuje zasady zgodności między specjalnością naukową nauczyciela akademickiego a zakresem merytorycznym przedmiotu. Zauważono jednak pewne uchybienia. Znacząca część zajęć i to w widocznych dysproporcjach prowadzona jest przez adiunktów (około 400 – 600 godzin przypada na niektórych adiunktów), co może utrudniać Ich rozwój naukowy. Niektórzy adiunkci prowadzą od 6 do 10 różnych przedmiotów i czasami odległych od siebie tematycznie a ponadto, nie zawsze związanych ściśle z zakresem dorobku naukowego.

5. Opinie prezentowane przez nauczycieli akademickich w czasie spotkania z zespołem oceniającym

Na spotkaniu z nauczycielami akademickimi Wydziału Zarządzania Uniwersytetu Gdańskiego, uczestniczyło wielu pracowników. Opinie prezentowane przez kadrę nauczającą dotyczyły szerokiego spektrum problemów, istotnych z punktu widzenia rozwoju tej jednostki organizacyjnej Uniwersytetu. Podkreślano:

- skromną ilościowo kadrę dydaktyczną obu kierunków w stosunku do liczby studentów wszystkich form kształcenia, co skutkuje bardzo dużymi obciążeniami dydaktycznymi pracowników, zwłaszcza ze stopniem naukowym doktora. Wnioski do Rektora Uniwersytetu o zatrudnienie dodatkowych osób nie są skuteczne,

- niską konkurencyjność Wydziału w stosunku do innych szkół wyższych. Sprowadza się ona trudności w pozyskiwaniu wysokiej klasy wykładowców zewnętrznych, którzy nie podejmują pracy z uwagi na niskie stawki oraz długi, bo aż pół roczny, okres rozliczania zobowiązań finansowych Uczelni,

- niewłaściwą politykę kadrową wobec adiunktów, którzy po okresie zatrudnienia na tym stanowisku i nie przedłużaniu dalszego zatrudnienia na tych samych warunkach, odchodzą z Uczelni. Są oni jednak bardzo dobrymi i kompetentnymi pracownikami dydaktycznymi i coraz trudniej wypełnić tę lukę po ich odejściu ze Uniwersytetu,

- brak przejawów przedsiębiorczości akademickiej szczególnie w zakresie formalizowania relacji Uczelni z podmiotami zewnętrznymi oraz organizowania instytucjonalnych form współpracy z tymi jednostkami. Pozyskiwanie środków finansowych z tej współpracy powinno stać się ważnym priorytetem Uniwersytetu oraz Wydziału,

- brak należytej elastyczności z polityce finansowej Uczelni względem podejmowanych przez Wydział inicjatyw dydaktycznych czy badawczych. Stały, 40 % narzut

na przychód, jest czynnikiem ograniczającym i hamującym rozwój różnych form aktywności akademickiej,

- identyfikowaną przez pracowników obniżkę jakości prac dyplomowych, która na niektórych specjalnościach, a zwłaszcza studiach 2-go stopnia, staje się coraz większym problemem wpływającym na końcową jakość kształcenia,

- zbyt mały nacisk na łączenie teorii z praktyką, co obniża konkurencyjność kierunków kształcenia i jest powodem obniżającej się satysfakcji studentów z realizowanych na Wydziale procesów kształcenia, także w zakresie akredytowanych kierunków studiów.

6. Ocena prowadzonej dokumentacji osobowej nauczycieli akademickich

Wszystkie teczki osobowe pracowników są podzielone na części A, B i C. Sprawdzone teczki zawierają dokumenty zgromadzone w związku z ubieganiem się o zatrudnienie, dokumenty dotyczące nawiązania stosunku pracy oraz przebiegu zatrudnienia – zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 28 maja 1996 r. w sprawie zakresu prowadzenia przez pracodawców dokumentacji w sprawach związanych ze stosunkiem pracy oraz sposobu prowadzenia akt osobowych pracownika (Dz. U. Nr 62, poz. 286, z późn. zm.). Dokumenty te są ponumerowane. Wskazani do minimum kadrowego nauczyciele akademicy odbyli szkolenia w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy, *natomiast 1 osoba nie posiada aktualnego zaświadczenia lekarskiego.*

We wszystkich teczkach osób stanowiących minimum kadrowe znajdują się aneksy do aktów mianowania oraz umów o pracę, na mocy, których dostosowano dokumenty dotyczące nawiązania stosunków pracy do brzmienia ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym, zgodnie z art. 264 ust. 8. Znajduje się w nich informacja o Uczelni stanowiącej dla nich podstawowe lub dodatkowe miejsce pracy w rozumieniu przepisów ustawy. W aktualnie zawieranych umowach o pracę oraz aktach mianowania informacja taka również się znajduje.

Wydział Zarządzanie Uniwersytetu Gdańskiego spełnia wymagania kadrowe związane z prowadzeniem studiów pierwszego i drugiego stopnia na kierunku „*finanse i rachunkowość*”. Liczba pracowników naukowych, zarówno samodzielnych jak i doktorów jest bardzo znacząca, a ich specjalności naukowe pokrywają szerokie spektrum obszarów wiedzy kierunku *finanse i rachunkowość*”. Docenić należy także politykę kadrową Wydziału i wysoko ocenić przedsięwzięcia zmierzające do rozwoju własnej kadry naukowej. Pracownicy naukowcy stanowią silną stronę ocenianego Wydziału.

Część V. Działalność naukowa i współpraca międzynarodowa

- 1. Ocena działalności naukowej, ze szczególnym uwzględnieniem badań związanych z ocenianym kierunkiem studiów, a także ich finansowania, uzyskiwanych grantów i systemu wspierania rozwoju własnej kadry. Ocena dorobku wydawniczego i wdrożeniowego. Nagrody za wyniki w pracy naukowej**

Kierunek „*finanse i rachunkowość*” funkcjonuje w ramach Wydziału Zarządzania Uniwersytetu, który posiada **kategorię B** przyznaną przez Radę Nauki (poprzednio KBN).

Badania naukowe prowadzone na kierunku „*finanse i rachunkowość*” są finansowane z funduszu badań własnych i statutowych. Zewnętrzne finansowanie badań naukowych jest na bardzo niskim poziomie, ponieważ ostatnie przyznane granty dotyczą lat 2005 (1 grant – 100 tys. zł) i 2006 (1 grant – 25.3 tys. zł). Od roku 2007 nie przyznano żadnego grantu KBN na finansowanie badań naukowych.

Pomimo braku funduszy zewnętrznych na finansowanie badań naukowych liczba publikacji, w tym także o charakterze monograficznym, jest znacząca. Publikacje te dotyczą głównych nurtów badawczych w zakresie rachunkowości, finansów publicznych, bankowości i ubezpieczeń i są publikowane w ogólnopolskich wydawnictwach naukowych oraz wydawnictwach Uniwersytetu oraz innych szkół wyższych..

2. Ocena studenckiego ruchu naukowego, w tym działalności kół naukowych oraz udziału studentów w badaniach naukowych

W ramach ocenianego kierunku „*finanse i rachunkowość*” funkcjonują trzy koła naukowe: Koło Naukowe Systemów Informatycznych E - xpert, Koło Naukowe Metod Ilościowych, Koło Naukowe Hossa. Uczelnia jak i Wydział, jako jednostka podstawowa, zapewniają dobre warunki dla rozwoju ruchu naukowego. Koła naukowe mogą pozyskiwać środki finansowe na swoją działalność statutową z dwóch źródeł. Po pierwsze od władz Wydziału, a pod drugie od organu uchwałodawczego samorządu studenckiego. Sytuacja ta jest nieco problematyczna, gdyż podczas rozmowy z przedstawicielem koła naukowego można było zidentyfikować pewien konflikt polegający na tym, że organ samorządu studenckiego (Parlamentu Studentów) przeznacza zbyt małą ilość środków finansowych na działalność kół naukowych. Koła naukowe nie mogą liczyć na swoje własne pomieszczenia, ponieważ w obiekcie, w którym funkcjonowały przeprowadzony jest remont. Z rozmowy z Panią Prodziekan ds. studenckich wynika, iż organizację i koła naukowe będą mogły ubiegać się o pomieszczenia po przeprowadzonym remoncie. Zasadniczo wszystkie koła naukowe realizują swoją działalność statutową w postaci organizowania konferencji naukowych czy wyjazdów na seminaria, a także wyjazdy integracyjne. Z zebranych podczas wizytacji dokumentów nie można jednoznacznie stwierdzić czy koła naukowe uczestniczą w badaniach naukowych.

Podczas przeprowadzanej wizytacji Biuro Karier było niedostępne.

Załącznik Nr 6 – Działalność naukowa jednostki

3. Ocena współpracy międzynarodowej, w tym wymiany studentów i kadry naukowo-dydaktycznej

Współpraca międzynarodowa dotyczy sfery naukowej i dydaktycznej. Podstawą większości umów partnerskich jest program Socrates/Erasmus. W ramach tego programu Wydział współpracuje z 18 zagranicznymi uczelniami. W ostatnich trzech latach wymiana studentów dla wszystkich trzech kierunkach kształcenia na Wydziale liczba studentów wyjeżdżających wyniosła 61, a liczba przyjeżdżających tylko 17, dla kadry Wydziału odpowiednio 21 i 3 osoby (brak informacji o czasie trwania wyjazdów i przyjazdów).

Powyższa informacja dotyczy całego Wydziału, w którym studenci kierunku „*finanse i rachunkowość*” stanowią niecałe 40%.

Powyższa informacja wskazuje, że aktywność międzynarodowa na kierunku „*finanse i rachunkowość*” jest niska.

Załącznik Nr 7 – Wykaz tematów prac naukowych i dydaktycznych realizowanych wspólnie z ośrodkami zagranicznymi.

Brak informacji o tematach realizowanych wspólnie z ośrodkami zagranicznymi.

Ocena działalności naukowej, szczególnie w zakresie publikacji naukowych (monograficznym i artykułowym), wypada jednoznacznie pozytywnie. Identyfikuje się, bowiem wysoką aktywność pracowników Wydziału w tych obszarach nauki, które mieszczą się bezpośrednio w zakresie kierunku „*finanse i rachunkowość*”. Równocześnie stwierdzono niską aktywność kadry naukowej w pozyskiwaniu zewnętrznych funduszy badawczych. Brak jest także rozwiniętej współpracy naukowej z ośrodkami zagranicznymi potwierdzonej wspólnie realizowanymi tematami badawczymi (współpraca zagraniczna ogranicza się do wyjazdów kadry i studentów).

Część VI. Baza dydaktyczna

1. Ocena dostosowania bazy dydaktycznej, w tym sal wykładowych, pracowni i laboratoriów oraz ich wyposażenia, dostępu do komputerów i internetu, zasobów bibliotecznych do potrzeb naukowych i dydaktycznych ocenianego kierunku, a także dostosowania bazy do potrzeb osób niepełnosprawnych

Bazę dydaktyczną Wydziału Zarządzania tworzą budynki zlokalizowane w dwóch kompleksach: przy ul. Armii Krajowej. Kompleks pierwszy tworzą: budynek główny z dodatkowymi dwoma budynkami (Aula SG) i nowo ukończonym budynkiem dydaktyczno-naukowym tworzącym (powierzchnia 770 m. kw.) łącznik pomiędzy budynkami dydaktycznymi wraz z windami dla niepełnosprawnych. Kompleks drugi: Centrum Dydaktyczno-Konferencyjne UG stanowiące duże nowoczesne zaplecze dydaktyczne, w którym mieszczą się największe aule (400, 200 miejsc), sale wykładowo - ćwiczeniowe oraz laboratoria komputerowe. Wydział posiada 7 laboratoriów komputerowy po 25 stanowisk każde. Stan bazy dydaktycznej należy ocenić jako dobry, a po ukończeniu rozbudowy (1.10.2010 r.) jako bardzo dobry.

Na zasoby biblioteczne będące do dyspozycji pracowników i studentów składają się trzy typy bibliotek: Biblioteka Główna UG (lokalizacja Gdańsk-Oliwa), Biblioteka Ekonomiczna UG (lokalizacja: 200 metrów od budynku głównego) oraz kilka bibliotek katedralnych. Biblioteka Ekonomiczna UG, której początki datuje się na rok 1945, jest głównym źródłem bibliotecznych zasobów ekonomicznych obejmujących ponad 1 mln 200 tys. woluminów książek i czasopism. Liczba miejsc w czytelni oraz stanowisk komputerowych z dostępem do internetu jest wystarczająca dla studentów i pracowników.

Uczelnia posiada dostęp *on-line* do kilkunastu internetowych baz bibliograficznych, które uzupełniają tradycyjne zbiory biblioteczne. Ponadto, biblioteka Główna UG systematycznie zwiększa zasoby biblioteczne o tematyce ekonomicznej poprzez otrzymywany egzemplarz obowiązkowy.

Bazę dydaktyczną Wydziału, tak od strony powierzchni, liczby sal, ich dostosowania do potrzeb dydaktycznych oraz wyposażenia, należy ocenić pozytywnie. Trwający obecnie końcowy etap jej rozbudowy infrastruktury Wydziału, poprawi w sposób odczuwalny, jej stan. Baza biblioteczna, w tym także księgozbiór znajdujący się w bibliotekach oraz czytelnich, odpowiadają potrzebom prowadzenia studiów pierwszego i drugiego stopnia na kierunku „*finanse i rachunkowość*”.

Część VII. Sprawy studenckie

1. Ocena spraw studenckich, w tym działalności samorządu i organizacji studenckich oraz współpracy z władzami uczelni

Samorząd Studencki Wydziału Zarządzania Uniwersytetu Gdańskiego działa w oparciu o regulamin ogólnouczelniany. Jego przepisy nie budzą żadnych zastrzeżeń. Samorząd nie bierze udziału w procesie zapewniania jakości kształcenia na wydziale. Nie jest zapraszany zarówno do tworzenia ankiety, przeprowadzania procesu ankietyzacji, jaki i do opracowania wyników ankiety.

Samorząd aktywnie uczestniczy w życiu Wydziału, ale również i Uczelni. Poprzez prace w Radzie Wydziału czy Senacie. Niemniej jednak z protokołów i list obecności wynika, że zarówno w Radzie Wydziału jak i Senacie jest niewystarczająca liczba przedstawicieli studentów. Zaleca się, zatem dostosowanie liczby studentów w organach kolegialnych uczelni. Przy czym należy pamiętać, że musi to być, co najmniej 20 % studentów, a zatem powinno się zaokrąglać zawsze na korzyść studentów. Wydział w dniu wizytacji nie zapewnia samorządowi odpowiednich warunków do funkcjonowania. Samorząd nie posiada własnego biura, a tym samym nieodzownego do prowadzenia działalności wyposażenia, takiego jak komputer czy telefon. Przedstawiciele studentów pracują w biurze Pani Prodziekan. Samorząd chwali sobie współpracę z władzami Wydziału i uważa, że współpraca ta przynosi obopólne korzyści.

Niestety współpraca z Władzami Uczelni nie układa się już tak jak z władzami Wydziału. Z relacji członków Samorządu wynika, iż władze uczelni wkraczają w kompetencje samorządów i uniemożliwiają samodzielne podejmowanie decyzji.

Samorząd jest rozpoznawalny przez studentów wizytowanej jednostki. Jego aktywność sprowadza się do organizowania Targów Promocyjnych, Bałtyckiego Festiwalu Nauki, a także na udziału w pracach w komisjach stypendialnych, dyscyplinarnych. Samorząd nie uczestniczy i nie ma możliwości opiniowania programu studiów, a także planów studiów. Przedstawiciele studenccy uczestniczą w pracach organów kolegialnych uczelni, a także komisjach: dyscyplinarnych, stypendialnych, rekrutacyjnych, komisjach senackich.

2. Ocena systemu opieki materialnej i socjalnej oferowanej studentom wizytowanej jednostki

Decyzje administracyjne wydawane przez Komisje Stypendialne na mocy przepisów Regulaminu Pomocy Materialnej nie spełniają wszystkich wymogów przewidzianych w art.107. Kodeksu Postępowania Administracyjnego. W decyzjach wydawanych przez Komisje zarówno, w decyzjach pozytywnych, jak i negatywnych, brakuje uzasadnienia faktycznego, a w niektórych przypadkach uzasadnienia prawnego. W związku z powyższym decyzje wydawane przez komisje stypendialne posiadają uchybienie formalne. Nadmienić należy, że uzasadnienie prawne to nie to samo, co podstawa prawna wydania decyzji administracyjnej.

3. Opinie studentów prezentowane w czasie spotkania z zespołem oceniającym

Spotkanie ze studentami kierunku „finansów i rachunkowość” odbyło się w małej sali ćwiczeniowej tuż po zaliczeniu ćwiczeń jednego z przedmiotów. Na sali obecni byli studenci drugiego roku studiów niestacjonarnych. Uwagi studentów dotyczyły głównie prowadzenia zajęć. Pozytywnie wyrażali się o prowadzonych ćwiczeniach. Zgodnie twierdzili, że są im bardziej potrzebne w przyszłej pracy niż wykłady. Niestety ćwiczeń z rachunkowości jest, w ich opinii, zbyt mało, a jeśli już są, to nie na komputerach. Studenci wyrażali opinie, że tylko ćwiczenia na komputerach spełniają wymogi współczesnego rynku. I takie ćwiczenia ich interesują. Zdecydowana większość studentów stwierdziła również, że uczelnie nie gwarantuje miejsc, w których mogliby odbyć praktyki. Z tym, że podkreślili, że chodzi o realne praktyki, a nie fikcję w postaci „noszenia kawy”. Zdecydowana większość studentów zebranych na sali stwierdzała, że „załatwiają” sobie praktyki, co miało oznaczać, że po znajomości zorganizują sobie tylko niezbędne do zaliczenia praktyki zaświadczenia. Równocześnie oznajmili, iż jeśli mieliby możliwość odbycia praktyki tam, gdzie mogliby się czegoś nauczyć, to z przyjemnością by w nich uczestniczyli. Uznali, że większą rolę w rozwiązaniu tego problemu powinno odgrywać Biuro Karier.

Wydział Zarządzania Uniwersytetu Gdańskiego spełnia większość kryteriów określonych w uchwale PKA, dotyczącej oceny spraw studenckich. Obszarami problemów, które powinny ulec poprawie, są sprawy dotyczące formalnych aspektów działalności samorządu i organizacji studenckich oraz problemy opieki materialnej i socjalnej oferowanej studentom.

Część VIII. Dokumentacja toku studiów

Dokumentacja przebiegu studiów prowadzona jest w Dziale Kształcenia oraz w Dziekanacie Wydziału.

W trakcie kontroli dokumentacji zostały sprawdzone: teczki osobowe studentów i absolwentów, indeksy i karty okresowych osiągnięć studenta, protokoły egzaminacyjne.

Album studentów – prowadzony jest w centralnie w formie elektronicznej dla całej Uczelni od roku 2003 - zgodnie z przepisami § 9 ust. 3 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 2 listopada 2006 r. w sprawie dokumentacji przebiegu studiów (Dz. U. Nr

224, poz. 1634).

Księga dyplomów - prowadzona jest centralnie w formie elektronicznej dla całej Uczelni od roku 2005. Potwierdzenie odbioru dyplomu znajduje się w teczce absolwenta.

Protokoły egzaminacyjne prowadzone są prawidłowo, za wyjątkiem protokołów prof. Wiszniewskiej, dr Jurkiewicza oraz dr Malinowskiej, które muszą być podpisywane przez te osoby przy każdej ocenie. Ponadto nie jest wskazane używanie korektora (dr Jurkiewicz) bez parafki osoby dokonującej korekty oceny.

Indeksy – prowadzone są prawidłowo. *Wskazane jest uzupełnienie zaliczeń semestru/roku o rok akademicki, w którym jest ono dokonywane oraz punkty ECTS.*

Karty okresowych osiągnięć – prowadzone są prawidłowo. *Wskazane jest uzupełnienie nazwy zgodnie z wymaganiami określonymi w rozporządzeniu. Prawidłowa nazwa to „karta okresowych osiągnięć studenta”. Ponadto karty przed wydaniem ich dla studenta powinny być podpisane osobiście przez dziekana lub upoważnionego prodziekana. Nie wolna używać w tym celu faksy milki.*

Teczki osobowe studentów

W teczkach osób nowo przyjętych znajdują się: oryginał lub odpis świadectwa dojrzałości, ankieta osobowa studenta, poświadczona fotokopia dowodu osobistego lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość, aktualna fotografia kandydata, podpisany przez studenta akt ślubowania, karty okresowych osiągnięć, podpisana przez prodziekana umowa o warunkach odpłatności za studia w Uniwersytecie Gdańskim (*wskazane jest uzupełnienie podpisu o imienną pieczętkę osoby, która te umowy ze studentami zawiera*), dokumentacja postępowania kwalifikacyjnego przy przyjęciu na studia, kserokopia a nie kopia decyzji o przyjęciu oraz potwierdzenie odbioru tej decyzji, a także potwierdzenie odbioru indeksu i legitymacji.

W aktach studentów, którzy otrzymali zgodę na przeniesienie, wznowienie (wraz z określeniem różnic programowych) brak jest kopii decyzji w tych sprawach. W teczkach osób, które otrzymały zgodę na powtarzanie roku oraz urlop znajdują się kopie decyzji w tych sprawach.

Skreślenia dokonywane są przez Prodziekana, co jest niezgodne z art. 190 ust. 1 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164, poz. 1365, z późn. zm.), bowiem skreślenia z listy studentów dokonuje kierownik podstawowej jednostki organizacyjnej. W przypadku jednak, gdy decyzje te podejmuje Prodziekan, powinien posiadać szczegółowe imienne upoważnienie w tym zakresie, zaś pieczętka pod podpisem na decyzji powinna wskazywać, iż decyzja ta podpisywana jest z upoważnienia. W decyzji tej brak jest informacji student, jakich studiów (stacjonarnych czy niestacjonarnych) został skreślony z listy studentów. W dokumentach znajduje się potwierdzenie odbioru tej decyzji.

W teczkach absolwentów znajdują się: praca dyplomowa, recenzje pracy dyplomowej, protokół egzaminu dyplomowego, dyplom ukończenia studiów - egzemplarz do akt oraz suplement. W dokumentacji znajduje się potwierdzenie odbioru dyplomu, jego odpisu i suplementu. *W niektórych protokołach z egzaminu dyplomowego brak jest oceny z pytań egzaminacyjnych, a także średniej oceny ze studiów (np. nr alb. 163491).*

W suplementach do dyplomu wskazane jest wpisywanie właściwej podstawy prawnej w pkt. IV ust. 2, „...standardy kształcenia...”. W niektórych suplementach, w przypadku osób, które rozpoczęły studia np. 1.10.2007 r. wpisywane są standardy z roku 2002 (nr alb. 175171), a w innym przypadku standardy z roku 2007 (nr alb. 172994). Wskazane jest ujednolicenie zapisów i wpisywanie tych standardów na podstawie, których student w danym roku ukończył studia.

Analiza dokumentacji dotyczącej toku studiów pozwala na stwierdzenie, iż jest ona prowadzona w sposób prawidłowy. Wskazanie jest jedynie dokonanie korekt dotyczących podniesionych wyżej niesprawności.

Część IX. Podsumowanie

1. Ocena spełnienia standardów jakości kształcenia.

Tabela nr 5.

Część raportu	Nazwa standardu	Ocena spełnienia standardów				
		wyróżniająco	w pełni	Znacząco	częściowo	niedostatecznie
Cz. II	Struktura kwalifikacji absolwenta		X			
Cz. II	Plany studiów i programy nauczania		X			
Cz. IV	Kadra naukowo-dydaktyczna		X			
Cz. II	Efekty kształcenia		X			
Cz. V	Badania naukowe			X		
Cz. III	Wewnętrzny system zapewnienia jakości				X	
Cz. VI	Baza dydaktyczna			X		
Cz. I, VII	Sprawy studenckie			X		
Cz. I, IV, VIII	Kultura prawna uczelni i jednostki			X		
Cz. I, II, III	Kontakty z otoczeniem			X		
Cz. II, V	Poziom umiędzynarodowienia				X	

Analizując oceny spełnienia standardów jakości kształcenia na Wydziale Zarządzania, Uniwersytetu Gdańskiego w Gdańsku można stwierdzić, że perspektywy utrzymania się i rozwoju kształcenia na kierunku „*finanse i rachunkowość*” należy ocenić jednoznacznie pozytywnie. Uczelnia powinna w dalszym ciągu doskonalić te obszary determinujące jakość kształcenia, które można uznać za jej słabe strony.

2. Ocena spełnienia standardów jakości kształcenia.

Tabela nr 5.

Część raportu	Nazwa standardu	Ocena spełnienia standardów				
		wyróżniająco	w pełni	Znacząco	częściowo	niedostatecznie
Cz. II	Struktura kwalifikacji absolwenta		X			
Cz. II	Plany studiów i programy nauczania		X			
Cz. IV	Kadra naukowo-dydaktyczna		X			
Cz. II	Efekty kształcenia		X			
Cz. V	Badania naukowe			X		
Cz. III	Wewnętrzny system zapewnienia jakości			X		
Cz. VI	Baza dydaktyczna			X		
Cz. I, VII	Sprawy studenckie			X		
Cz. I, IV, VIII	Kultura prawna uczelni i jednostki			X		
Cz. I, II, III	Kontakty z otoczeniem			X		
Cz. II, V	Poziom umiędzynarodowienia				X	

Analizując oceny spełnienia standardów jakości kształcenia na Wydziale Zarządzania, Uniwersytetu Gdańskiego w Gdańsku można stwierdzić, że perspektywy utrzymania się i rozwoju kształcenia na kierunku „*finanse i rachunkowość*” należy ocenić jednoznacznie pozytywnie. Uczelnia powinna w dalszym ciągu doskonalić te obszary determinujące jakość kształcenia, które można uznać za jej słabe strony.

